

CURTEA DE APEL BĂLȚI

Dosarul nr.1a-287/2021
Glodeni

Prima instanță: Judecătoria Drochia sediul

Judecător Vasile Nogai

DECIZIE în numele Legii

17 iulie 2023

mun.Bălți

Colegiul penal al Curții de Apel Bălți,

În componența :

Președintele ședinței de judecată, judecătorul
Judecătorii
Grefiera

Gheorghe Scutelnic
Oleg Moraru, Dumitru Pușca
Mihaela Ciugureanu, Inna Rădăuță

Cu participarea :

Procurorului
Avocatului

Valentina Gavdiuc
Larisa Maxim

a judecat în *ședință de judecată publică* în *ordine de apel*, apelul *avocatului Larisa Maxim în interesele inculpatului Griniuc Roman*, declarat *împotriva sentinței Judecătoriei Drochia sediul Glodeni din 22.03.2021* în privința lui:

Griniuc Roman *****,
*născut la ***** , originar din ***** , dom. ***** căsătorit, studii
medii de specialitate, supus militar, ucrainean, cetățean al
R.Moldova;*

de comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(4) Cod Penal.

Termenul de judecare a cauzei:

În instanța de fond: 26.03.2018 - 22.03.2021.

În instanța de apel: 13.04.2021 - 17.07.2023.

Procedura de citare legal executată.

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul raportor, ținând cont de argumentele apelului, materialele cauzei, opiniile participanților la proces și prevederile legale, pentru expunere asupra apelului, Colegiul penal, -

A C O N S T A T A T:

Prin *sentința judecătoreiei Drochia sediul Glodeni din 22.03.2022*, **Griniuc Roman ******* a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(4) CP RM și în baza acestei Legi, i sa aplicat o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 7 (șapte) ani, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții legate de gestionarea, activității de întreprinzător pe un termen de 3 (trei) ani.

Potrivit prevederilor art.72 alin.(3) CP RM, pedeapsa va fi executată în penitenciar de tip semiînchis.

În temeiul art.90¹ alin.(1) Cod penal, prima parte a pedepsei – 3 (trei) ani și 6 (șase) luni închisoare se execută de către Griniuc Roman ***** în penitenciar, iar restul pedepsei - 3 (trei) ani și 6 (șase) luni închisoare se suspendă condiționat pe un termen de probă de 3 (trei) ani, cu obligarea condamnatului să nu-și schimbe domiciliul și/sau reședința fără consimțământul organului competent.

Termenul executării pedepsei cu închisoare, urmează a fi calculat din momentul intrării sentinței în vigoare și reținerii lui Griniuc Roman *****.

Sa aplicat în privința lui Griniuc Roman ***** ,măsura preventivă - obligarea de nepărăsire a țării, până când sentința va deveni definitivă.

Acțiunea civilă înaintată de către reprezentantul părții vătămate - administratorul Firmei de Producție și Comerț SRL„Sipuș” – Valentin Pușcaș, IDNP *****sa admis integral și sa dispus încasarea de la Griniuc Roman ***** în beneficiul Firmei de Producție și Comerț SRL„Sipuș”, cod fiscal 1003602003610, a prejudiciului material cauzat prin infracțiune în mărime de 127 800 (o sută douăzeci și șapte mii opt sute) lei.

Inculpatul Griniuc Roman *** a fost condamnat pentru faptul, că dînsul,** la data de 15 noiembrie 2012 în jurul orei 23:15, având scopul dobândirii prin înșelăciune a bunurilor altei persoane, denaturând informația despre sine, despre apartenența de firmă și posibilitățile financiare, l-a dezinformat pe paznicul de la SRL „Valagrofruct” creându-i o falsă reprezentare a realității, precum că s-a achitat cu administratorul Firmei de Producție și Comerț SRL „Sipuș” – Valentin Pușcaș pentru merele dintr-un camion ce se păstrau pe teritoriul brigăzii de tractoare a SRL „Valagrofruct” s.Sturzovca r.Glodeni, realizând transmiterea voită de către paznic a acestui camion cu mere, în care se aflau 21300 kg de mere, roadă a anului 2012, după ce a părăsit teritoriul SRL „Valagrofruct” din s.Sturzovca r.Glodeni cu camionul cu mere, pe care le-a însușit, acțiuni prin care i-a fost cauzat Firmei de Producție și Comerț SRL „Sipuș” cu sediul mun.Bălți str.Decebal 126, o pagubă materială în proporții deosebit de mare în sumă de 127 800 lei.

Nefiind de acord cu sentința nominalizată, în termenul și ordinea prevăzută de art.401, art.402 și art.405 Cod de procedură penală, **avocatul Larisa Maxim în**

interesele inculpatului Griniuc Roman a declarat apel, solicitând casarea sentinței Judecătoriei Drochia sediul Glodeni din 22.03.2021, încetarea/clasarea procesului penal sau achitarea lui Griniuc Roman din motivul că fapta nu conține elementele infracțiunii.

În apel *apelantul* a invocat, că nu este de acord cu sentința, o consideră ilegală și neîntemeiată.

Apărarea comunică faptul, că data de 19.10.2012, de către organul de urmărire penală al Inspectoratului de Poliție Glodeni, în privința lui Griniuc Roman a fost pornită cauza penală nr.2012090411 conform semnelor infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(5) din Codul penal, fapt despre care Griniuc Roman a aflat la 09.09.2014, când a fost citat pentru a se prezenta pentru data de 11.09.2014 la procuror pentru efectuarea acțiunilor de urmărire penală, unde fiind prezent la data citată, în biroul procurorului din cadrul procuraturii raionului Glodeni C.Cojocar, pentru prima dată a fost audiat în prezența avocatului, după care fapt la 09.10.2014 a participat la două acțiuni de urmărire penală - confruntarea.

Ulterior, aproximativ prin luna iunie 2018, Griniuc Roman a fost citat pentru a se prezenta la judecătoria Glodeni pentru data de 25.06.2018 pentru participare la ședința de judecată în calitate de inculpat, unde fiind prezent, a aflat că cauza penală nr.2012090411 a fost remisă în judecată pentru examinare. Griniuc Roman nu a fost informat despre terminarea urmăririi penale și nu a făcut cunoștință cu materialele dosarului, pentru care fapt a cerut de la instanță timp pentru a face cunoștință cu materialele dosarului și a angaja un avocat.

La 13.07.2018, el a încheiat un contract de asistență juridică cu avocatul Larisa Maxim, după care la data de 16.07.2018 s-au prezentat la judecătoria Glodeni. La 17.07.2018, împreună cu avocatul Larisa Maxim au studiat materialele cauzei penale. Ca urmare a stabilit, că semnăturile plasate din numele său pe actele procesuale aflate în vol.I la fila dosarului nr.50 - unde se află mențiunea din 15.05.2014 privind aducerea la cunoștință dînsului a ordonanței de punere sub învinuire din 15.05.2013, pe fila dosarului nr.62 unde se află procesul-verbal de audiere a învinuitului din 15.05.2014, pe filele dosarului nr.63 – nr.64 unde se află informația privind drepturile și obligațiile învinuitului, pe fila dosarului nr. 65 unde se află ordonanța privind aplicarea măsurii preventive din 15.05.2014, pe fila dosarului nr.66 unde se află obligarea de nu părăsi țara din 15.05.2014, toate aceste semnături nu-i aparțin, nefiind efectuată de dînsul și la acțiunile procesuale nominalizate supra, nu a participat.

Totodată indică, că la data de 11.09.2014, pentru prima dată a fost audiat (în prezența avocatului Racoviță Ion), unde a dat declarații și nu a recunoscut vina.

Materialele cauzei penale conțin un proces-verbal de audiere a învinuitului din 15.05.2014, unde este indicat că acesta recunoaște vina parțial și refuză să dea careva declarații. Dar, o așa audiere în realitate nu a avut loc. În realitate, la

15.05.2014 Griniuc Roman nici nu s-a aflat în or.Gloden, dar se afla în mun Bălți, acesta nu a participat la acțiunile procesuale menționate mai sus, nu s-a întâlnit cu procurorul Cojocar Constantiu și nici cu avocatul Racoviță Ion.

Mai mult decât atât, inculpatul prima dată l-a văzut în ochi pe procurorul Cojocar Constantiu abia la data de 09.09.2014, iar cu avocatul Racoviță Ion nu s-a cunoscut decât la data de 11.09.2014.

Astfel, indică faptul, că la 15.05.2014 de către procurorul Cojocar Constantiu nu i-a fost adusă la cunoștință lui Griniuc Roman ordonanța de punere sub învinuire din 15.03.2013 și cele trei semnături aplicate pe fila dosarului nr.50, vol.I nu-i aparțin.

Mai mult ca atât, comunică că despre aceste fapt inculpatul a sesizat Procuratura Anticorupție și a fost pornită cauză penală în privința procurorului Cojocar Constantiu.

Totodată, în cadrul ședinței preliminare, la data de 17.12.2019 apărarea a înaintat o cerere din 16.12.2019 cu privire la inadmisibilitatea și recunoașterea ca fiind nule și anularea la un șir de acte procedurale, excluderea din materialele dosarului a anumitor probe ca fiind inadmisibile și înceterea procesului penal (vol. II, f.d. 127-136).

Menționează, că o cerere similară a fost depusă la ședința preliminară, însă instanța a refuzat să examineze această cerere la etapa respectivă, urmând să decidă asupra ei în cadrul examinării cauzei în fond. După examinarea acesteia în fond, instanța a respins ca fiind neîntemeiată, dar fără a argumenta decizia. Cu aceasta nu sunt de acord.

Apărarea a indicat un șir de acte procedurale și probe începând cu data de 18.03.2013 (data de expirare pentru punerea sub învinuire) și până în prezent, în drept își pierd legalitatea și admisibilitatea.

Astfel apărarea concluzionează, că procurorul Cojocar C. nu a înaintat lui Griniuc Roman ordonanța de punere sub învinuire din 15.03.2013 în termenul și în modul prevăzut de art.282 CPP. Drepturile și obligațiile bănuțului și învinutului nu i-au fost explicate și înmânate în mod corespunzător, iar apărătoru nici nu a participat la actele procedural de mai sus până la data de 11.09.2014.

Reieșind din cele expuse și a prevederilor legii procesuale penale, Ordonanța de punere sub învinuire a lui Griniuc Roman de 15.03.2013, emisă de procurorul în procuratura Glodeni Cojocar Constantiu, și-a pierdut valabilitatea la expirarea termenului de 48 de ore de la pronunțare.

Mai mult decât atât, ordonanța de punere sub învinuire din 15.03.2013 așa și nu a fost înaintată lui Griniuc Roman până în prezent.

La fel, menționează că sunt neîntemeiate cele enunțate de partea acuzării, precum că Griniuc Roman s-ar fi eschivat și s-ar fi ascuns de organul de urmărire

penală în perioada 19.12.2012-09.09.2014, motiv care a servit drept temei pentru suspendarea urmăririi penale pentru un an de zile.

Declară, că Griniuc Roman nu s-a eschivat și nici nu s-a ascuns de nimeni, pur și simplu nu a fost anunțat și nici chemat să se prezinte la organul de urmărire penală.

Mai indică apărarea, că la data de 28.11.2019 acuzatorul de stat, procuror în Procuratura Bălți, Reaboi Oleg, a emis în privința lui Griniuc Roman ordonanță privind modificarea învinuirii. Prin acest act procedural, Griniuc Roman este acuzat de aceleași fapte și circumstanțe ca și prin Ordonanța de punere sub învinuire din 15.03.2013, cu singura diferență că legiitorul a modificat regulile de calificare a prejudiciului, drept urmare acțiunile lui Griniuc Roman se califică de acuzatorul de stat conform art.190 alin.(4) CP.

Astfel, reiterează art.325 CPP, totodată menționând că dosarul penal a fost trimis în judecată prin rechizitoriu cu încălcarea flagrantă a unui drept procesual al persoanei, și anume, faptul că lui Griniuc Roman nu i-a fost adusă la cunoștință în mod legal ordonanța de punere sub învinuire. Drept urmare și Ordonanța din 28.11.2019 privind modificarea învinuirii ca fiind mai blândă, este un act procesual nul, deoarece din 18.03.2013 Griniuc Roman și-a pierdut calitatea de învinuit.

Apărarea declară, că Griniuc Roman a primit statutul de învinuit la data de 15.03.2013, în momentul emiterii de către procurorul Cojocar C. a ordonanței de punere sub învinuire (f. d. 49, vol.I). Învinuitul este persoana fizică în privința căreia a fost emisă în conformitate cu prevederile prezentului cod ordonanță privind atragerea acestuia în calitate de învinuit (art.65, alin.(1) CPP).

Reieșind din cele expuse și a prevederilor legii procesuale penale, Ordonanța de punere sub învinuire a lui Griniuc Roman din 15.03.2013, emisă de procurorul în procuratura Glodeni Cojocar Constantin, și-a pierdut valabilitatea la expirarea termenului de 48 de ore de la pronunțare, fără a fi înaintată lui Griniuc Roman și la momentul actual.

Astfel, declară, că la data de 19.12.2012 urmărirea penală a fost pornită în privința unei persoane concrete pe criterii specifice infracțiunii, și din acel moment, în sensul articolul 6 al Convenției Europene s-a considerat că Griniuc Roman a dobândit statutul de bănuít, indiferent de faptul emiterii sau nu, de către organul de urmărire penală a actului procesual individual (ordonanță cu privire la recunoaștere în calitate de bănuít).

Concluziile menționate se conțin în încheierea Curții Constituționale din 29.03.2018 privind inadmisibilitatea sesizării nr.20g/2018 privind excepția de neconstituționalitate a articolului 63 alin.(1) punctele 1)-3) și alin.(2) pct.3) din Codul de procedură penală (recunoașterea calității de bănuít a persoanei), care este anexat (vol. II, f.d. 166-179).

Astfel, luând în considerare faptul că Convenția Europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale este parte integrantă a legislației naționale și, în caz de neconcordanță cu normele naționale deține supremația, Griniuc Roman, de facto, a fost recunoscut ca și bănuit la data de 19.12.2012, fără emiterea unui act procedural în acest sens, fără explicarea drepturilor și obligațiilor, fără a i se oferi posibilitatea de a fi imediat și în detaliu informat în limba pe care o posedă cu privire la natura și temeiul prezentării bănuielii/acuzației, inclusive nerespectându-i-se dreptul la apărător.

În această situație, termenul aflării lui Griniuc Roman în calitate de bănuit expira peste 3 luni, și anume la 19.03.2013, de aceea procurorul Cojocaru C. la data de 15.03.2013 emite o ordonanță de punere sub învinuire a lui Griniuc Roman.

Apărarea consideră, că a avut loc un abuz din partea organelor abilitate și a persoanelor de stat, cu scopul de a-l priva pe Griniuc Roman de posibilitatea de a se apăra în timp și eficient.

Mai mult ca atât, menționează, că prestația avocatului Racoviță Ion este una total necorespunzătoare, ținând cont de faptul că la momentul terminării urmăririi penale și în cadrul prezentării materialelor și facerea cunoștinței cu acestea, avocatul nici nu a menționat că la dosar sunt acte procedurale false din data de 15.05.2014, la care el nici nu a participat, dar apar indicate numele și semnătura dînsului.

Astfel, în dosar există o serie de acte falsificate, care discreditează complet acțiunile OUP pe acest dosar penal.

Apărarea este de părerea, că toate actele procesuale, acțiunile și dovezile obținute de către organul de urmărire penală, începînd cu data de 18.03.2013, nu au forță juridică și probatorie, urmează a fi anulate și excluse din materialele dosarului penal.

Totodată, apărarea indică, că nu este de acord cu decizia instanței de fond, deoarece consideră, că în cadrul cercetărilor judecătorești s-a probat de către ei cu certitudine nevinovăția lui Griniuc Roman.

Califică poziția instanței față de declarațiile și probele prezentate de către părți ca fiind una părtinitoare și neîntemeiată. Astfel, instanța reține ca fiind dovedită poziția părții acuzării și a părții vătămate, iar declarațiile, depozițiile și actele prezentate de către partea apărării le apreciază critic.

Consideră, că instanța de fond nu a avut nici un temei de a lua o asemenea poziție. Toate acțiunile și pașii întreprinși de către partea vătămată dovedesc exact contrariul. Acestea nu justifică sub nici o formă buna credință a celui din urmă. Respectiv cum se explică această bună credință prin faptul că Pușcaș V. a participat la întrecul proces de vânzare-cumpărare fără să fi întocmit un contract cu Griniuc R. sau măcar să fi prezentat instanței măcar un contract în acest sens.

Astfel, dacă ar fi în prezența unui contract și a unei facturi de expediție, nu apăreau întrebări legate de existența înțelegerii între părți asupra prețului de mere, precum și alte momente legate de procedura plății prețului contractului.

Aceste acțiuni de omisiune demonstrează o intenție ascunsă de se eschiva de la plata impozitului și de a-l înșela pe Griniuc R., fapt demonstrat prin procesul respect. Din partea acuzării nu a fost prezentat nici o probă concludentă care ar demonstra cu certitudine că părțile au convenit asupra prețului de 6 lei. Informația statistică din materialele dosarului se referă la prețul în detail a unui kg de mere și nu la prețul de vânzare pentru export. Astfel, probele prezentate de către partea acuzării stîrnesc mai multe întrebări decît oferă răspunsuri certe.

Totodată menționează, că cu încheierea din 31.03.2021 nu sunt de acord, dat fiind faptul la data de 29.03.2021 apărarea a depus obiecții asupra procesului-verbal al ședinței de judecată pe cauza respectivă, care prin încheierea din 31.03.2021 au fost respinse.

Procedura de citare legală a părților procesului penal a fost realizată.

În ședința instanței de apel **avocatul Larisa Maxim** și **inculpatul Griniuc Roman** au susținut apelul înaintat și au solicitat admiterea lui conform motivelor invocate.

Procurorul Valentina Gavdiuc a solicitat admiterea apelului din alte motive, cu casarea parțială a sentinței, recalificarea acțiunilor inculpatului Griniuc Roman la art.190 alin.(2) lit.c) Cod penal, cu încetarea procesului penal în baza art.60 Cod penal în legătură cu intervenirea prescripției.

Reprezentantul Firmei de Producție și Comerț SRL "Sipuș" Valantin Pușcaș a fost de acord cu sentința, solicitînd respingerea apelului.

Verificînd argumentele apelului în raport cu materialele cauzei penale și prevederile legii, ținînd cont de opiniile participanților la proces, Colegiul penal a ajuns la concluzia, că apelul avocatului urmează a fi admis, inclusiv din alte motive decît cele declarate, din următoarele considerente :

Potrivit prevederilor **art.415 alin.(1) pct.1) pct.2) Cod de procedură penală**, (1) *Instanța de apel, judecînd cauza în ordine de apel, adoptă una din următoarele decizii: 2) admite apelul, casînd sentința parțial sau total, inclusiv din oficiu, în baza art.409 alin.(2), și pronunță o nouă hotărîre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță;*

Conform **art.414 alin.(1) Cod de procedură penală**, (1) *Instanța de apel, judecînd apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.*

Colegiul penal reține și prevederile pct.1) al **Hotărîrii Plenului CSJ cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel nr.22 din 12 decembrie 2005**, conform căreia *apelul este o cale de atac ordinară, care poate fi*

folosită împotriva hotărîrilor pronunțate asupra fondului de către o instanță judiciară inferioară, pentru ca pricina să fie supusă unei noi judecăți, în vederea reformării hotărîrii nedefinitive. Apelul este o cale de atac sub aspect de fapt și de drept, întrucît odată exercitat, produce un efect devolutiv complet în sensul că provoacă un control integral atît în fapt, cît și în drept numai la persoana care l-a declarat, la calitatea acesteia în proces și la persoana împotriva căreia este îndreptat de către jurisdicția de al doilea grad asupra hotărîrii primei instanțe. Apelul este și o cale de reformare a hotărîrii. În cazul admiterii lui, hotărîrea atacată este desființată integral sau în parte, iar cauza va primi o nouă rezolvare în instanța de apel. În baza apelului se face o nouă judecată în fond a cauzei, apreciindu-se probele din dosar, utilizîndu-se și posibilitatea administrării de noi probe. Apelul este o cale de atac accesibilă oricărei persoane interesate (martor, expert, interpret ș.a.). El are ca efect imediat suspendarea executării hotărîrii atacate, de aceea trebuie folosit într-un termen scurt, fixat de lege.

Apelul **avocatului Larisa Maxim în interesele inculpatului Griniuc Roman** a fost depus în termen și urmează a fi admis, inclusiv din alte motive decît cele declarate.

Colegiul penal, după ascultarea părților procesului penal pe marginea apelurilor înaintate și examinarea probelor scrise în raport cu normele legale, concluzionează asupra casării parțiale a sentinței în latura penală în scopul modificării învinuirii lui Griniuc Roman, reieșind din materialele cauzei penale raportate la prevederile legale, modificate după pronunțarea sentinței.

Din sentința Judecătoriei Drochia sediul Glodeni din 22.03.2021 rezultă, că Griniuc Roman a fost condamnat în baza art.190 alin.(4) Cod penal.

Prin **LEGEA pentru modificarea unor acte normative nr.247 din 29.07.2022, art.190 Cod penal are următorul cuprins:** ”**Articolul 190. Escrocheria** (1) Escrocheria, adică sustragerea bunurilor altei persoane prin abuz de încredere, inducere sau menținere în eroare, se pedepsește cu amendă în mărime de la 550 la 1000 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 120 la 240 de ore, sau cu închisoare de pînă la 3 ani. (2) Escrocheria săvârșită: a) cu folosirea de documente false, înscrisuri false; b) de două sau mai multe persoane; c) cu cauzarea de daune în proporții considerabile; d) cu folosirea situației de serviciu se pedepsește cu amendă în mărime de la 850 la 1350 de unități convenționale sau cu închisoare de la 1 la 5 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de pînă la 3 ani. (3) Faptele prevăzute la alin.(1) sau (2), săvârșite în scopul dobândirii bunurilor de patrimoniu cultural național mobil din siturile arheologice sau din zonele cu potențial arheologic, se pedepsesc cu amendă în mărime de la 1850 la 2350 de unități convenționale sau cu închisoare de la 4 la 7 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa

anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani. (4) Faptele prevăzute la alin.(1)–(3), săvârșite de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală, se pedepsesc cu închisoare de la 4 la 8 ani cu (sau fără) amendă în mărime de la 1350 la 3350 de unități convenționale. (5) Acțiunile prevăzute la alin.(1)–(4), dacă valoarea bunurilor depășește 40 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei, se pedepsesc cu închisoare de la 7 la 10 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani. (6) Acțiunile prevăzute la alin.(1)–(4), dacă valoarea bunurilor depășește 100 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei, se pedepsesc cu închisoare de la 8 la 15 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani.”

Deci, la momentul examinării apelului în instanța de apel se impune recalificarea acțiunilor inculpatului Griniuc Roman de la art.190 alin.(4) la art.190 alin.(2) lit c) Cod penal, or, modificările operate sunt în favoarea inculpatului.

Potrivit **Hotărârii Guvernului nr.868 din 22.11.2011**, salariul mediu lunar pe economie prognozat pe anul 2012 este de 3550 lei.

Deci, paguba cauzată prin infracțiune **Firmei de Producție și Comerț SRL „Sipuș”** de către Griniuc Roman constituie suma de 127 800 lei, ce nu depășește 40 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei.

De aceea, se impune recalificarea acțiunilor inculpatului Griniuc Roman de la art.190 alin.(4) la art.190 alin.(2) lit c) Cod penal.

Colegiul penal reține în sarcina inculpatului **Griniuc Roman ******* următoarea învinuire:

Griniuc Roman *****, la 15 noiembrie 2012, în jurul orei 23:15, aflându-se în s.Sturzovca r.Gloden, având scopul dobândirii prin înșelăciune a bunurilor altei persoane, denaturând informația despre sine, apartenența de firmă, posibilitățile financiare și achitarea bunului, l-a dezinformat pe paznicul de la SRL „Valagrofruct”, creându-i o falsă reprezentare a realității, precum că s-a achitat cu administratorul Firmei de Producție și Comerț SRL „Sipuș” – Valentin Pușcaș pentru merele dintr-un camion ce se păstrau pe teritoriul brigăzii de tractoare a SRL „Valagrofruct” s.Sturzovca r.Gloden, realizând transmiterea voită de către paznic a acestui camion cu mere, în care se aflau 21300 kg de mere, roadă a anului 2012, după ce a părăsit teritoriul SRL „Valagrofruct” din s.Sturzovca r.Gloden cu camionul cu mere, pe care le-a însușit, acțiuni prin care i-a fost cauzat Firmei de Producție și Comerț SRL „Sipuș” cu sediul mun.Bălți str.Decebal 126, o pagubă materială în proporții deosebit de mare în sumă de 127 800 lei.

Prin acțiunile sale **Griniuc Roman ******* a comis infracțiunea prevăzută de **art.190 alin.(2) lit.c) Cod penal – escrocheria săvârșită cu cauzarea de daune în proporții considerabile.**

Inculpatul **Griniuc Roman** n-a recunoscut vina în faptele incriminate.

Darea declarațiilor și alegerea linii sale individuale de apărare este un drept al inculpatului prevăzut la art.17 și art.21 Cod de procedură penală.

Nerecunoașterea vinei de către inculpatul **Griniuc Roman** se apreciază ca libertate de mărturisire împotriva sa, consfințită la art.21 Cod de procedură penală, ea nu echivalează cu achitarea inculpatului, în cursul judecării cauzei fiind prezentate probe care dovedesc cu certitudine vinovăția lui în comiterea infracțiunii ce i se impută.

Deși inculpatul **Griniuc Roman** n-a recunoscut vina, vinovăția acestuia se confirmă prin probele administrate de organul de urmărire penală, cercetate în instanța de fond și suplimentar în instanța de apel.

Vina lui **Griniuc Roman** se confirmă prin următoarele probe: **probe verbale** – *Declarațiile martorilor Oroșan Gheorghe, Beleniuc Vasilina, Conovca Nicolai, Guțu Boris, Mocanu Vitalie, Tcaci Valentina, Drepac Alexandru, Snigur Filipp, Aliev Ayyam, Gladîș Alexandru și Scripnic Alexandr* date în ședința de judecată a instanței de fond și **probe scrise** – *Plângerea părții vătămate Pușcaș Valentin, prin care se solicită de a fi atras la răspundere penală Griniuc Roman (Vol.I - f.d.10); Procesul-verbal de cercetare la fața locului din 19.11.2012, potrivit căruia este cercetat locul comiterii infracțiunii (Vol.I - f.d.12); Certificatul eliberat de SRL "Sipuș", potrivit căruia merele au fost culese și selectate pentru Griniuc Roman la prețul de 6 lei pentru 1 kg (Vol.If.d.16); Acte de înregistrare a SRL "Sipuș" (Vol.I-f.d.17-18); Nomenclatorul mărfii eliberate de SRL "Sipuș" în cantitate de 25 000 kg și 15 000 kg (Vol.I-f.d.19-20); Ordonanța de recunoaștere ca parte civilă din 25.01.2013 – 127 800 lei (Vol.I-f.d.27); Cererea, procura, ordonanța privind recunoașterea ca reprezentant al SRL "Sipuș" a lui Pușcaș Aurelia (Vol.I-f.d.54-59); Procesul-verbal de confruntare din 09.10.2014 dintre Griniuc Roman și martorul Oroșan Gheorghe (Vol.I-f.d.83-87); Procesul-verbal de confruntare din 09.10.2014 dintre Griniuc Roman și partea vătămată V.Pușcaș (Vol.I-f.d.88-92); Certificatul eliberat de Biroul Național de statistică potrivit căruia în luna noiembrie 2012 merele costau 9,79 lei/kg (Vol.I-f.d.191), cercetate în ședința de judecată a instanței de fond, suplimentar în cea de apel.*

Valentin Pușcaș, care a reprezentat **Firma de Producție și Comerț SRL "Sipuș"** a confirmat în instanța de fond, că în toamna anului 2012 la sfârșitul lunii octombrie s-a întâlnit cu Griniuc Roman în biroul SRL "Sipuș" și au convenit la realizarea merelor de sortul campion la suma de 6 lei pentru 1 kg. Au fost culese mere și încărcate într-un tir, după care a fost depozitată pe teritoriul SRL

„Valagrofruct” din s.Sturzovca r.Glodenii pînă la achitarea prețului. Ulterior a aflat, că Griniuc Roman a luat mașina cu mere și a dus-o în Ucraina. A scris cerere la poliție și a înaintat acțiune civilă.

Temei de a se îndoi în declarațiile lui V.Pușcaș nu-s, or, acesta a fost audiat sub jurământ, cu preîntîmpinarea pe art.312, art.313 Cod penal și declarațiile lui se confirmă prin consecutivitatea evenimentelor descrise de martorii Oroșan Gheorghe, Beleniuc Vasilina, Conovca Nicolai, Guțu Boris, Mocanu Vitalie, Drepac Alexandru, care au confirmat culegerea merelor de sortul campion pentru Griniuc Roman, încărcarea lor în tir, ridicarea tirului de pe teritoriul SRL „Valagrofruct” și neachitarea costului merelor, precum și de certificatele de cost care confirmă prețul de 6 lei pentru 1 kg..

***Plângerea lui Pușcaș Valentin**, prin care se solicită de a fi atras la răspundere penală Griniuc Roman.*

***Procesul-verbal de cercetare la fața locului din 19.11.2012**, potrivit căruia este cercetat locul comiterii infracțiunii – brigade de tractoare a SRL „Valagrofruct” din s.Sturzovca r.Glodenii.*

***Certificatul eliberat de SRL ”Sipuș”**, potrivit căruia merele au fost culese și selectate pentru Griniuc Roman la prețul de 6 lei pentru 1 kg.*

La părerea Colegiului penal, probele administrate pe cauză corespund cerințelor stipulate de art.93-101 Cod de procedură penală, adică sunt pertinente, concludente, veridice, utile pentru a putea fi puse la baza unei sentințe de condamnare, ele fiind în coroborare între ele și demonstrînd vinovăția lui **Griniuc Roman** în sensul învinuirii aduse, în deplină măsură.

Art.190 alin.(2) lit.c) Cod penal prevede răspunderea penală pentru (2) *Escrocheria săvârșită: c) cu cauzarea de daune în proporții considerabile; se pedepsește cu amendă în mărime de la 850 la 1350 de unități convenționale sau cu închisoare de la 1 la 5 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de pînă la 3 ani.*

Art.16 alin.(3) Cod penal prevede, că (3) *Infracțiuni mai puțin grave se consideră faptele pentru care legea penală prevede pedeapsa maximă cu închisoare pe un termen de pînă la 5 ani inclusiv.*

Deci, infracțiunea comisă de Griniuc Roman este prevăzută la **art.190 alin.(2) lit.c) Cod penal** și constituie **infracțiune mai puțin gravă**.

De la comiterea infracțiunii de către Griniuc Roman și pînă în prezent au expirat mai mult de 5 ani.

Conform **art.60 alin.(1) lit.b) Cod penal**, (1) *Persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvîrșirii infracțiunii au expirat următoarele termene: b) 5 ani de la săvîrșirea unei infracțiuni mai puțin grave;*

Potrivit **art.389 alin.(4) pct.3) Cod de procedură penală**, (4) *Sentința de condamnare se adoptă: 3) fără stabilirea pedepsei, cu liberarea de răspundere penală în cazurile prevăzute în art.57 și 58 din Codul penal, cu liberarea de pedeapsă în cazul prevăzut în art.93 din Codul penal sau al expirării termenului de prescripție.*

La moment a expirat termenul de prescripție de tragere la răspunderea penală a lui Griniuc Roman pe art.190 alin.(2) lit.c) Cod penal.

Cu excepția modificărilor date, celelalte prevederi ale sentinței urmează a fi menținute.

Referitor la **acțiunea civilă** înaintată de **Firma de Producție și Comerț SRL "Sipuș"**, reprezentată de **Valentin Pușcaș** față de **Griniuc Roman**, Colegiul penal consideră că această latură civilă urmează a fi menținută.

Potrivit actului de învinuire, Griniuc Roman a cauzat **Firmei de Producție și Comerț SRL "Sipuș"** un prejudiciu material în sumă de 127 800 lei.

Așa cum Griniuc Roman a acționat ilegal, urmează să restituie prejudiciul cauzat prin infracțiune, fapt ce rezultă din circumstanțele cauzei penale și prevederile legale, pe care Colegiul penal face referire.

Potrivit **art.23 alin.(2) Cod de procedură penală**, *victima unei fapte care constituie componentă de infracțiune este în drept să ceară, în condițiile prezentului cod, pornirea unei cauze penale, să participe la procesul penal în calitate de parte vătămată și să-i fie reparate prejudiciile morale, fizice și materiale.*

Conform **art.61 alin.(1) Cod de procedură penală**, *parte civilă este recunoscută persoana fizică sau juridică în privința căreia există suficiente temeiuri de a considera că în urma infracțiunii i-a fost cauzat un prejudiciu material sau moral, care a depus la organul de urmărire penală sau la instanța de judecată o cerere de chemare în judecată a bănuțului, învinuitului, inculpatului sau a persoanelor care poartă răspundere patrimonială pentru faptele acestuia. Acțiunea civilă se judecă de către instanță în cadrul procesului penal dacă volumul prejudiciului este incontestabil.*

Prevederile **art.225 alin.(1) Cod de procedură penală** indică, că judecarea acțiunii civile în procesul penal, indiferent de valoarea acțiunii, se efectuează de către instanța de competența căreia este cauza penală.

Aliniatul (2) al aceluiași articol prevede, că la adoptarea sentinței de acuzare sau de aplicare a măsurilor de constrângere cu caracter medical, instanța soluționează și acțiunea civilă prin admiterea ei, totală sau parțială, ori prin respingere.

Aliniatul (3) al aceluiași articol prevede, că odată cu soluționarea cauzei penale, judecătorul este obligat să soluționeze acțiunea civilă.

La fel, conform prevederilor **art.387 alin.(1) Cod de procedură penală**, *odată cu sentința de condamnare, instanța de judecată, apreciind dacă sânt dovedite temeiurile și mărimea pagubei cerute de partea civilă, admite acțiunea civilă, în tot sau în parte, ori o respinge.*

Art.219 alin.(1) Cod de procedură penală prevede, că *acțiunea civilă în procesul penal se intentează prin depunerea unei cereri, adresate procurorului sau instanței de judecată, de către persoanele fizice sau juridice cărora le-au fost cauzate prejudicii materiale sau morale nemijlocit prin fapta (acțiunea sau inacțiunea) interzisă de legea penală sau în legătură cu săvârșirea acesteia. Instanța de judecată atestă, că la materialele cauzei a fost anexată cererea privind repararea prejudiciului material înaintată de către reprezentantul părții vătămate.*

Conform **art.1998 alin.(1) Cod civil**, *cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.*

Cu referire la apelul **avocatului Larisa Maxim în interesele inculpatului Griniuc Roman** Colegiul penal îl consideră neîntemeiat, cu excepția argumentului expirării termenului de prescripție de tragere la răspunderea penală.

Nu poate fi admis argumentul apărării, că sentința este absolut ilegală și neîntemeiată.

Colegiul penal reține, că ordonanța de punere sub învinuire a lui R.Griniuc din 15.03.2013 a fost emisă în lipsa acestuia, după care a fost anunțat în căutare și urmărirea penală suspendată, astfel învinuirea considerându-se ca fiind înaintată.

Faptul, că învinuirea n-a fost înaintată în termenul prevăzut de lege nu poate duce la pierderea valabilității ei, or, ordonanța a fost emisă în conformitate cu normele de procedură penală, iar probele acumulate sînt concludente și suficiente pentru a emite o ordonanță de punere sub învinuire a persoanei.

Înaintarea învinuirii este o altă acțiune, separată emiterea ordonanței de punerea sub învinuire.

Chiar dacă n-a fost respectat termenul de înaintare a ei, aceasta nu duce la pierderea valabilității ordonanței de punerea sub învinuire.

Mai mult, ulterior a fost întocmit rechizitoriul, care a fost înmînat avocatului pentru a-l prezenta învinuitului.

Și nu în ultimul rînd, inculpatul suplimentar a făcut cunoștință cu învinuirea dată în instanța de judecată, fapt confirmat de acesta la judecarea cauzei penale.

În continuare, la 28.11.2019 procurorul O.Reaboî a modificat învinuirea și a prezentat-o învinuitului Griniuc Roman și avocatului L.Maxim la 29.11.2019, oferindu-le timp pentru pregătirea apărării.

Învinuirea din 28.11.2019 adusă la cunoștință la 29.11.2019 a fost pusă la baza procesului penal și examinată în instanța de fond, iar învinuirea din 15.03.2013 și-a pierdut actualitatea.

Cu învinuirea a făcut cunoștință și pe noua învinuire Griniuc Roman a dat declarații.

Cît ține de actele care au fost falsificate și pentru care procurorul C.Cojocaru a fost condamnat, acestea nu pot constitui probe, urmînd a fi excluse.

Dar, printre acestea nu se regăsește ordonanța de punere sub învinuire din 15.03.2013, așa cum sa falsificat doar informația/mențiunea de aducerea la cunoștința ei și alte acte procedurale, dar nu și ordonanța cu conținutul învinuirii.

De asemenea nu sau stabilit ca fiind falsificat nici ordonanța de căutare a învinuitului din 15.03.2013, ordonanța de suspendare a urmăririi penale din 30.03.2013 și ordonanța privind reluarea urmăririi penale după suspendare din 30.03.2014.

Faptul, că ordonanța de căutare a învinuitului din 15.03.2013 n-a fost transmisă spre executare este mai mult o problemă organizatorică, decît procesuală, care nu influențează la învinuire.

Și nici motivarea acestei ordonanțe nu ține de învinuirea adusă lui Griniuc Roman, care este obiectul nemijlocit al cercetării judecătorești.

Mai mult, că această ordonanță se bazează pe raportul ofițerului de urmărire penală.

Cît ține de modificarea învinuirii în instanța de judecată, aceasta a fost efectuată în atenuarea situației inculpatului, ținînd seama de normele penale modificate.

Griniuc Roman nu și-a pierdut calitatea de învinuit, or, în privința lui a fost emisă ordonanța de punere sub învinuire din 15.03.2013 și întocmit rechizitoriul, care au fost înaintate instanței de judecată, fiind înmînat avocatului, asigurîndu-se dreptul la apărare.

Atît în instanța de fond, cît și cea de apel, inculpatului i-au fost asigurate toate garanțiile unui proces echitabil.

Deci, lui Griniuc Roman îi este cunoscută învinuirea și a fost asigurată apărarea sa, fiindu-i oferită posibilitatea de a cunoaște drepturile, de a da explicați, de a prezenta probe, de a participa la examinarea probelor, de a formula întrebări, de a înainta cereri și demersuri, de a contesta, etc., care sunt garanțiile unui proces echitabil.

Instanța competentă să se pronunțe asupra acuzației penale este instanța de fond la examinarea cauzei penale în fond și instanța de apel la examinarea apelului.

În aceste instanțe de judecată au fost asigurate exercitarea tuturor drepturilor procesuale și procedurale ale inculpatului Griniuc Roman.

Nu poate fi admis argumentul apărării, că ordonanța privind pornirea urmăririi penale din 19.12.2012 este un act de recunoaștere în calitate de bănuît, deoarece potrivit **art.63 alin.(1) pct.1)-3) Cod de procedură penală**, *bănuîtul este persoana fizică față de care există anumite probe că a săvîrșit o infracțiune pînă la*

punerea ei sub învinuire și persoana poate fi recunoscută în calitate de bănuit prin unul din următoarele acte procedurale, după caz: 1) procesul-verbal de reținere; 2) ordonanța sau încheierea de aplicare a unei măsuri preventive neprivative de libertate; 3) ordonanța de recunoaștere a persoanei în calitate de bănuit.

Chiar și în situația calculării acestui termen de la 19.12.2012 după cum afirmă apărarea, prin înaintarea învinuirii la 15.03.2013 nu sa încălcat termenul de 3 luni.

Cît ține de abuzurile procurorului la gestionarea cauzei penale în privința lui Griniuc Roman, o altă instanță de judecată sa expus, condamându-l.

Prin aceste hotărîri sau identificat clar infracțiunile și esența lor.

Și actele falsificate de procuror nu-s valorificate ca probe în susținerea acuzării lui Griniuc Roman în comiterea escrocheriei, urmînd a fi excluse.

Cît țin de celelalte acte procedurale, nu-s temeiuri de a le fi considera nule.

Instanța de fond corect s-a expus asupra probelor cercetate în ședința de judecată.

La urmărirea penală, acordarea asistenței juridice a fost asigurată de un avocat desemnat de OT Bălți al CNAJGS, care n-a fost reclamată de învinuitul Griniuc Roman, desi au participat în comun la unele acțiuni de urmărire penală.

Temei de încetare a procesului penal în temeiul art.275 pct.9) Cod de procedură penală nu există.

De asemenea nu poate admis argumentul apărării ce ține de nevinovăția lui Griniuc Roman, or, probele cercetate în ședința de judecată a instanței de fons și apel indică la prezența vinovăției în comiterea escrocheriei.

Inculpatul a luat o poziție de apărare, negînd faptele expuse de V.Pușcaș, martorii și probele scrise.

Această poziție este de apărare și se apreciază critic, or, toate circumstanțele indicate în învinuire și-au regăsit confirmarea în probele cercetate cu prezența părților.

Griniuc Roman a avut deplina posibilitate să-și argumenteze și probeze argumentele sale.

Prin declarațiile sale, Griniuc Roman n-a răsturnat probele acuzării. Astfel, acesta n-a negat faptul că a luat merele, dar consideră că sa achitat, desi probe în acest sens lipsesc.

Probele, la care face referire Griniuc Roman nu demonstrează achitarea datoriei față de firma gestionată de V.Pușcaș. Martorii indicați de acesta confirm anumite circumstanțe, dar nu și achitarea directă a datoriei.

Cît ține de prețul negociat al merelor, Griniuc Roman indică la 4 lei pentru 1 kg., negînd negocierea de 6 lei pentru 1 kg, invocînd că la acel moment prețul era mai mic.

Din declarațiile lui V.Pușcaș, prețul pentru 1 kg. a fost negociat cu Griuniuc Roman la 6 lei, prețul pe piață fiind mai mare, fapt demonstrat prin certificatul din 07.02.2018 nr.18-28/17 a Biroului Național de statistică.

Griniuc Roman neagă și circumstanțele în care a luat tirul cu mere din s.Sturzovca, desi martorii ocular indică clar aceste împrejurări, care au fost formulate în învinuire.

Apărarea critică probele acuzării, dar nu aduce motive plauzibile de neveridicitate a lor.

Probele care sunt puse la baza învinuirii au fost cercetate în ședința de judecată, avînd acces toate părțile procesului penal, inclusiv inculpatul Griniuc Roman și apărarea sa.

Nerecunoașterea vinei și negarea probelor acuzării este doar o metodă de a evita răspunderea penală.

De asemenea Colegiul penal consideră, că instanța de fond corect a examinat obiecțiile.

Din aceste considerente, Colegiul penal consideră, că nu-s temeiuri de achitare a lui Griniuc Roman.

Potrivit învinuirii, Griniuc Roman a cauzat Firmei de Producție și Comerț SRL "Sipuș" un prejudiciu în suma de 127 800 lei.

Cererea de chemare în judecată pe suma de 127 800 lei față de Griniuc Roman a fost înaintată de Pușcaș Valentin, director al Firmei de Producție și Comerț SRL "Sipuș".

Chiar dacă Pușcaș Valentin a fost recunoscut parte vătămată și civilă, acesta a acționat în interesul Firmei de Producție și Comerț SRL "Sipuș", fiind reprezentantul ei, așa cum deține cota de 100 %.

Mai mult ca atît, Pușcaș Valentin a delegat-o pe Pușcaș Aurelia – juristă, pentru apărarea drepturilor și intereselor Firmei de Producție și Comerț SRL "Sipuș", care a fost recunoscută reprezentant la firmei, apoi a participat personal.

Chiar și în situația dacă Firma de Producție și Comerț SRL "Sipuș" nu era recunoscută parte vătămată și civilă, aceasta rămâne victimă, căreia i-a fost cauzat prejudiciu material și care este în drept să ceară recuperarea prejudiciului material cauzat prin infracțiune de către inculpatul Griniuc Roman.

Cît ține de încetarea procesului penal din motivul prescripției răspunderii penale, Colegiul penal acceptă parțial acest argument, or, în situația dată nu poate fi încetat procesul penal, dar recunoscut vinovat Griniuc Roman de săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(2) lit.c) Cod penal și în temeiul art.389 alin.(4) pct.3) Cod de procedură penală liberat de pedeapsa penală pe motivul intervenirii termenului de prescripție de tragere la răspunderea penală prevăzut la art.60 alin.(1) lit.b) Cod penal.

În concluzie, Colegiul penal consideră că apelul avocatului urmează a fi admis,

inclusiv din alte motive decât cele declarate, cu casarea parțială a sentinței în latura penală, rejudecarea cauzei penale și adoptarea unei noi soluții, prin care Griniuc Roman să fie recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(2) lit.c) Cod penal și în temeiul art.389 alin.(4) pct.3) Cod de procedură penală să fie liberat de pedeapsa penală pe motivul intervenirii termenului de prescripție de tragere la răspunderea penală prevăzut la art.60 alin.(1) lit.b) Cod penal, iar în rest sentința să fie menținută fără modificări.

Pentru motivele expuse, în temeiul art.415 alin.(1) pct.2) și art.416-418 Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții de Apel Bălți,-

D E C I D E :

Apelul *avocatului Larisa Maxim în interesele inculpatului Griniuc Roman*, declarat *împotriva sentinței Judecătoriei Drochia sediul Glodeni din 22.03.2021, în cauza penală în privința lui Griniuc Roman ******, se admite, dar inclusiv din alte motive decât cele declarate.

Se casează parțial *sentința Judecătoriei Drochia sediul Glodeni din 22.03.2021, în privința lui Griniuc Roman ******, în latura penală, rejudecă cauza penală, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

Griniuc Roman ***** se recunoaște vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(2) lit.c) Cod penal și în temeiul art.389 alin.(4) pct.3) Cod de procedură penală se liberează de pedeapsa penală pe motivul intervenirii termenului de prescripție de tragere la răspunderea penală prevăzut la art.60 alin.(1) lit.b) Cod penal.

Celelalte dispoziții ale sentinței se mențin fără modificări.

Decizia este susceptibilă de a fi pusă în executare din momentul adoptării, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 30 zile de la data pronunțării ei.

Dispozitivul deciziei a fost adoptat și pronunțat public la 17.07.2023.

Decizia motivată este pronunțată public și înmănată părților la 15.09.2023 ora 12:00.

Președintele de ședință, judecătorul:

Gheorghe Scutelnic

Judecătorii:

Oleg Moraru

Dumitru Pușca